ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

«Жасыл даму» акционерлік қоғамы

Киото хаттамасын сақтау жөніндегі Комитеттің сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі Бөлімшенің Жоспары шеңберіндегі жұмыстардың барысы туралы Төртінші Есеп

Нұрсұлтан қ., 2022 жыл

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

«Киото хаттамасын сақтау жөніндегі Комитеттің сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі Бөлімшенің Жоспары шеңберіндегі жұмыстардың барысы туралы Төртінші Есеп»

№	Аты-жөні	Лауазымы	Қолы
1	Қабдолданов Нұржан Кеңесбайұлы	«Жасыл даму» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары	
2	Есекина Айман Серікқызы	«Жасыл даму» АҚ Парниктік газдарды түгендеу департаментінің директоры	

Есеп

2019 жылғы 30 сәуірдегі Қазақстан Республикасының сәйкестік жөніндегі комитетінің сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі бөлімшесінің түпкілікті шешімімен алдын ала қорытындының 29 (b) параграфына сәйкес (CC-2019-1-5/Казахстан / ЕВ) Қазақстан Республикасына қатысты (CC-2020-1-4/Kazakhstan/EB) 2021 жылғы 13 қаңтардағы шешіміне сәйкес және Киото хаттамасын сақтау жөніндегі комитеттің рәсімдер қағидаларының XV бөлімі 2-тармағының және 1,25 бис-тармағының негізгі талаптарына сәйкес XV бөлімнің 1-тармағында аталған талаптарға сәйкес көрсетілді.

ТҮЙІНДЕМЕ

Қазақстан Киото хаттамасын сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі (CC-2019-1-5/Kazakhstan/EB) бөлімшенің 2021 жылғы 13 қаңтардағы сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі бөлімшенің түпкілікті шешімімен (CC-2020-1-4/Kazakhstan/EB) расталған сақтау жөніндегі комитеттің сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі бөлімшесінің алдын ала қорытындысына жауап ретінде "Киото хаттамасын сақтауға қатысты рәсімдер мен тетіктер" XV бөлімінің 2-тармағына (27/CMP.1 шешіміне қосымша) сәйкес Киото хаттамасын сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі комитетінің Жоспары шеңберіндегі жұмыстардың барысы туралы төртінші есепті ұсынады.

Есеп

Осы есеп сақтау жөніндегі комитеттің қорытындысында және НДК 1990-2017 ревьюінің қорытындылары бойынша ұсынылған қорытындылар шеңберінде іске асырылған, сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі бөлімшенің 2021 жылғы 13 қаңтардағы түпкілікті шешімінде (CC-2020-1-4/Kazakhstan/EB) және кейінгі Ревьюді жүзеге асыру мәселелері шеңберінде қамтылған іс-шаралар туралы ақпаратты қамтиды.

Сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі бөлімшенің түпкілікті шешімінде қамтылған ескертулерді жоюға арналған іс-шараларды іске асыру
(CC-2020-1-4/ Kazakhstan/ EB)

1 Ескерту

2013, 2014 және 2015 жылдарға арналған кокстелетін көмірден парниктік газдар шығарындыларын бағалауға қатысты Киото хаттамасының 5-бабының 2-параграфына және оған қосымшаларға сәйкес кадастрларға түзетулер енгізу. Қазақстан 2019 жылғы 26 маусымдағы SS-2019-1-7/ Kazakhstan / EB құжатқа сәйкес ГЭР түзетулерін қабылдауы тиіс.

Іске асырылған іс-шаралар

Бұл мәселені шешу үшін Қазақстан Республикасының Стратегиялық жоспарлау және реформалар жөніндегі агенттігінің ұлттық статистика бюросымен жұмыс кездесулері ұйымдастырылды және кокстелетін көмірді тұтыну жөніндегі бастапқы деректерді ұсынды. Ұлттық статистика бюросы 2013 жылы кокстелетін көмірді тұтыну туралы деректердің жоқтығын растайтын ресми хат ұсынды.

Кокстелетін көмір бойынша 2013 жылғы деректер болмағандықтан, бірқатар деректерді қалпына келтіру үшін МГЭИК РП, 2006 сәйкес алдын ала бос орындарды толтыру әдістері пайдаланылды. Алшақтықты толтыру әдістерін талдауға сәйкес, жеткілікті бастапқы деректердің болмауына байланысты әдістердің ешқайсысы қолдануға ұсынылмайды.

2021 жылы Қазақстан Республикасының аумағындағы ең ірі кәсіпорын-кокстелетін көмірді тұтынушы - Теміртау қаласында орналасқан "АрселорМиталл Теміртау" АҚ-дан кокстелетін көмірді тұтыну туралы ақпарат сұралды. Ұлттық статистика бюросы ұсынған кокстелетін көмір бойынша деректерді және кәсіпорын ұсынған деректерді салыстыруға сәйкес, "Арселор Миталл Теміртау" АҚ кокстелетін көмірдің 70% - дан астамын тұтынушы болып табылады.

"Арселор Миталл Теміртау" АҚ 1990-2020 жылдар аралығындағы кезеңде кокстелетін көмірді шойын мен болат өндіру үшін тұтыну бойынша деректерді ұсынды (2013-2015 жылдардағы кокс көмірі бойынша деректер бар). Деректер «1.A.1c Қатты отын өндірісі» секторында кокстелетін көмірді тұтыну орнына пайдаланылады, бұл «1.A.5 Басқа көздер» секторында тұтынылатын кокстелетін көмірдің мөлшерін азайтуға мүмкіндік береді.

Хатшылықтың сараптамалық тобының ескертуі ретінде (Provisional main findings_ CR_2021_Kazakhstan, 3-кесте, E12) секторлық және базалық тәсілде

кокстелетін көмірді тұтыну арасында 6-сәйкессіздік анықталды. Ұлттық статистика бюросының отын-энергетикалық балансында берілген деректер секторлық тәсілде кокстелетін көмірді тұтынудың жалпы санын толық көлемде көрсетпеді. Тәсілдер арасындағы айырмашылық 1.A.5 «Басқа көздер» санатында көрсетілген. ГЭР ұсынысы бойынша осы мәселені шешу және базалық және секторлық тәсілдер арасында отын тұтынуды теңдестіру үшін қосымша есептеулер жүргізу қажет болды.

Қосымша есептеулерді жүзеге асыру "АрселорМитталл Теміртау"АҚ кокстелетін көмірді тұтыну бойынша деректерді пайдалану арқылы жүргізілді. Соның салдарынан 2014-2020 жылдары 1.A.5 "Басқа көздер" және 1.A.1b "Мұнай, газ және қатты отын өндірісі" санаттары үшін қатарлар қайта есептелді.

Көрсетілген есептеулер базалық және секторлық тәсіл арасындағы айырмашылықты төмендетуге мүмкіндік берді.

Тиісті есептеулермен толық ақпарат 2022 НДК-да ұсынылған

Жоғарыда айтылғандарға байланысты, осы ескертуді жойылды деп санаймыз және осы ескертуді алып тастауыңызды сұраймыз.

2 Ескерту

НДК ұлттық жүйенің функцияларымен байланысты мәселелерді шешу үшін іс-қимыл жоспарын және оны іске асыру туралы ақпаратты, атап айтқанда, кезеңдер мен күтілетін мерзімдерді қамтымады:

(1) ведомствоаралық ынтымақтастықты жақсарту мен қолдаудың қосымша келісімдері мен тетіктерін жасасу;

(2) ОК/КА және деректерді верификациялау бойынша рөлдер мен міндеттерді айқындау;

(3) қарау, бекіту және қол қою тетіктерін енгізу.

Іске асырылған іс-шаралар:

2021 жылғы 1 шілдеден бастап ҚР жаңа экологиялық кодексі күшіне енді, оның шеңберінде парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін түгендеудің ұлттық жүйесі 302-бапқа сәйкес реттеледі .

302-баптың 3-тармағына сәйкес парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін түгендеудің мемлекеттік жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастыруды және үйлестіруді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган жүзеге асырады. Уәкілетті орган ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі болып табылады.

302-баптың 4-тармағына сәйкес парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеуді дайындауды көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы жүзеге асырады. Көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы "Жасыл даму"АҚ болып табылады.

ҚР Экологиялық кодексінің 302-бабының 5-тармағына сәйкес парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеудің толықтығын, ашықтығын және дұрыстығын бақылау қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекіткен қағидаларға сәйкес жыл сайын жүргізіледі (https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2100000400).

Жоғарыда көрсетілген тармақты іске асыру мақсатында 2021 жылы парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеудің толықтығына, ашықтығына және анықтығына бақылау жүргізу қағидаларының (бұдан әрі – Қағидалар) жобасын әзірлеу бойынша жұмыс жүргізілді.

Қағидалар ПРООН жобасы шеңберінде халықаралық сарапшылармен ынтымақтастық кезінде парниктік газдарды түгендеудің ұлттық жүйесінің жұмыс істеуін жетілдіру бойынша ГЭР ұсынымдарын ескере отырып әзірленді.

2022 жылғы 22 ақпанда Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің № 46 "парниктік газдар шығарындылары

мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеудің толықтығына, ашықтығына және анықтығына бақылау жүргізу қағидаларын бекіту туралы"бұйрығы бекітілді. Осы бұйрық парниктік газдарды ұлттық түгендеу жүйесіне қатысатын барлық мүдделі мемлекеттік органдармен келісілді.

Атап айтқанда, қағидалар жобасында мынадай ережелерді шешу жөніндегі іс-шаралар көзделген:

1. Ведомствоаралық ынтымақтастықты жақсарту мен қолдаудың қосымша келісімдері мен тетіктерін жасасу

Қағидада қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның төрағалығымен парниктік газдардың мемлекеттік түгендеу жүйесінің жұмыс істеуі жөніндегі ведомствоаралық жұмыс тобын құру көзделген, ол ұлттық түгендеуге 19/CMP.1 Шешімінің 10.c) тармағына сәйкес және Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 302-бабының 3-тармағына сәйкес парниктік газдардың шығарындылары мен сіңірілуін мемлекеттік түгендеу жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастыру және үйлестіруді жалпы жауапкершілік ететін бірыңғай ұлттық орган болып табылады. (https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2100000400).

Қағидалардың 8-тармағына сәйкес жұмыс тобы Уәкілетті органның, көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторының, 19/CMP.1 шешімінің 10-тармағының а) тармақшасына сәйкес барлық функцияларды орындауға жауап беретін мемлекеттік органдар мен ұйымдардың өкілдерінен тұрады және бастапқы деректерді ұсыну процесіне тартылған, ОК/КК жоспарын әзірлеу, қамтамасыз ету, есептеу коэффициенттерін пайдалану және Ұлттық кадастрды тексеру қызметтерінен құралған.

Қағидаларға сәйкес жұмыс тобының 4 отырысы көрсетілген.

Бірінші отырыста жұмыс тобының өкілдері келесі отырыстардың күндерін бекітеді, ОК/КК жоспарын қарайды және бекітеді.

Екінші отырыста жұмыс тобының өкілдері арасында бастапқы деректердің ұсынылуын қарау және бөлу өтеді.

Жұмыс тобының екінші отырысы ағымдағы жылдың 29 маусымына жоспарланып отыр.

Үшінші отырыста бастапқы ақпаратты ұсыну бойынша жауаптар қаралады. Қажет болған жағдайда, қосымша сұрау салулар жіберіледі.

Төртінші отырыста Ұлттық баяндаманың әзірленген жобасы қаралады және бекітіледі. Төртінші отырысқа дейін Ұлттық баяндаманың жобасы ресми түрде жұмыс тобы өкілдерінің қарауына және келісуіне жіберіледі.

Қағидалардың 9-тармағына сәйкес жұмыс тобының бірінші отырысы жыл сайын 30 сәуірден кешіктірілмей өтеді. Жұмыс тобының келесі

отырыстарының күндері бірінші отырыстың қорытындылары бойынша айқындалады.

2022 жылғы 22 сәуірде жұмыс тобының бірінші отырысы өтті. Бірінші отырыстың қорытындысы бойынша жұмыс тобының хаттамасы қабылданды (осы есепке қоса беріледі).

Сондай-ақ, жұмыс тобының отырысын мына сілтеме бойынша көруге болады -https://www.youtube.com/watch?v=Oko7CqQznNI.

Бірінші отырыстың хаттамасына сәйкес келесі шешімдер қабылданды:

• Индустрия және инфрақұрылымдық даму, Энергетика министрлігімен, Ұлттық статистика бюросымен 1990 жылдан бастап парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін толық дұрыс бастапқы деректерді қамтамасыз ету мүмкіндігін талқылау мәселелері бойынша кеңес өткізу;

• ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі, Ұлттық статистика бюросы және "Жасыл даму"АҚ арасында парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін бастапқы деректермен алмасу бөлігінде ынтымақтастық туралы Меморандумды әзірлеу және келісу;

• Жұмыс тобы отырыстарының кестесін бекіту;

• Сапаны қамтамасыз ету және сапаны бақылау жоспарын бекіту;

Аталған тармақтарды орындау үшін келесі іс-шаралар өткізілді:

1. Индустрия және инфрақұрылымдық даму, Энергетика министрлігімен, Ұлттық статистика бюросымен 1990 жылдан бастап парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін толық дұрыс бастапқы деректерді қамтамасыз ету мүмкіндігін талқылау мәселелері бойынша кеңес өткізу.

16 мамырда "Жасыл даму" АҚ, экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігімен, Энергетика министрлігімен, Ұлттық статистика бюросымен кеңес ұйымдастырды.

Кеңес қорытындысы бойынша" Жасыл даму " АҚ Ұлттық статистика бюросына Қазақстан Республикасының 1990-2000 жылдардағы отын – энергетикалық теңгерімінің деректері бойынша Ресей Федерациясының Федералдық мемлекеттік статистика қызметіне ресми бірлескен сұрау салуды ұсыну жөнінде хат жолдады. Ресми сұрау салу осы Есепке қосымшада ұсынылған.

Сондай-ақ, ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі экология, геология министрлігі мен Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі арасында парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін бастапқы деректермен алмасу бөлігінде ынтымақтастық туралы Меморандум

әзірлеп, келісуге жіберді. Меморандум жобасын жіберу туралы ресми хат осы Есепке қосымшада ұсынылған.

2. ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі, Ұлттық статистика бюросы және "Жасыл даму"АҚ арасында парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін бастапқы деректермен алмасу бөлігінде ынтымақтастық туралы Меморандумды әзірлеу және келісу.

ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі экология, геология министрлігі мен ұлттық статистика бюросы арасында парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін бастапқы деректермен алмасу бөлігінде ынтымақтастық туралы Меморандум әзірлеп, келісуге жіберді. Меморандум жобасын жіберу туралы ресми хат осы Есепке қосымшада ұсынылған.

3. Жұмыс тобы отырыстарының кестесін бекіту

Қағидалардың 9-тармағына сәйкес жұмыс тобының келесі отырыстарының күндері бірінші отырыстың қорытындылары бойынша айқындалады.

Жұмыс тобының бірінші отырысында келесі отырыстардың кестесі бекітілді.

Бекітілген кестеге сәйкес келесі күндер бекітілді:

2022 жылғы 22 Сәуір-бірінші отырыс;

2022 жылғы 29 маусым – екінші отырыс;

2022 жылғы 19 тамыз - үшінші кездесу;

2023 жылғы 7 сәуір - төртінші отырыс.

Сапаны қамтамасыз ету және сапаны бақылау жоспарын бекіту;

Жұмыс тобының бірінші отырысында ОК/КК жоспары қаралып, бекітілді. ОК/КК жоспары осы хатқа қосымшада ұсынылған.

ОК/КА және деректерді верификациялау бойынша рөлдер мен міндеттерді айқындау

Осы мәселені шешу үшін Қағидаларда сапаны қамтамасыз ету және сапаны бақылау жоспарын әзірлеу бойынша ережелер әзірленді.

Қағидалардың 10-тармағына сәйкес, "Жасыл даму" АҚ 19/СМР.1/ шешімінің 12-тармағының d) тармақшасына сәйкес ОК/КК жоспарын әзірлейді.

Жоспар мынадай іс-шараларды қамтиды:

1) әзірлеу басталғаннан бастап оны РКИК ООН хатшылығына ұсынғанға дейінгі жұмыстарды дайындау кестесі;

2) тексеру процедураларының сипаттамасы;

3) сапаны бақылау рәсімдері бойынша бекітілген тұлғалардың тізімі және секторлар бойынша оларды орындау мерзімдері.

Жоспар мемлекеттік түгендеу сапасын бақылау бойынша мынадай рәсімдерді қамтиды:

1) тексеру үшін бекітілген адамдарды тағайындау;

2) жұмыстардың күнтізбелік жоспарын және тексеру мерзімдерін белгілеу;

3) бастапқы деректердің дұрыстығын тексеру;

4) жекелеген секторлар бойынша сарапшылар арасындағы есеп айырысуларды айқаспалы бақылау.

Жоспар Ұлттық баяндаманың қызметі, шығарындылар коэффициенттері, әдістері мен параметрлері туралы деректердің сапасын арттыру жөніндегі ақпаратты қамтиды.

ОК/КК жоспары жұмыс тобының отырысында оның бірінші отырысында қаралып, қабылданды. ОК/КК жоспары осы Есепке қосымшада ұсынылған.

Сондай-ақ, деректерді верификациялау Қағидалардың 27,28-тармақтарында жазылған, оларға сәйкес уәкілетті орган әзірленген ұлттық баяндаманың жобасын валидация және верификация жөніндегі Ұлттық органның, мемлекеттік түгендеуді дайындауға тікелей қатыспаған тәуелсіз сарапшылардың, бейінді ғылыми мекемелердің қарауына жібереді.

Шолу, бекіту және қол қою процестеріне арналған тетіктерді іске асыру

НДК-ны шолуды, бекітуді және жыл сайын белгіленген мерзімге (әр жылдың 15 сәуірі) уақтылы ұсынуды қамтамасыз ету жөніндегі тетіктер де Қағидаларда көзделген.

Қағидалардың 27-33-тармақтарына сәйкес уәкілетті орган (ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі) "Жасыл даму" АҚ 15 ақпанға дейін әзірлеген ұлттық баяндама жобасын валидация және верификация жөніндегі Ұлттық органның, мемлекеттік түгендеуді дайындауға тікелей қатыспаған тәуелсіз сарапшылардың, бейінді ғылыми мекемелердің қарауына жібереді.

Ұйымдар 10 жұмыс күні ішінде Ұлттық баяндаманың жобасын қарайды және өздерінің ескертулері мен ұсыныстарын ұсынады.

"Жасыл даму" ақ ұйымдар өкілдерінің ескертулері мен ұсыныстарын ескере отырып, мемлекеттік түгендеу қорытындыларын пысықтайды.

Уәкілетті орган ескертулер мен ұсыныстарды ескере отырып, ұлттық баяндаманы қарау арқылы түпкілікті нәтижелерді бағалауға бақылау жүргізеді.

Жұмыс тобы төртінші отырыста жыл сайынғы Ұлттық баяндаманы әрбір жылдың 10 сәуіріне дейін қарайды және келіседі. Жұмыс тобының бірінші

отырысының хаттамалық шешіміне сәйкес, төртінші отырыс 2023 жылғы 7 сәуірге жоспарланып отыр.

Уәкілетті орган жыл сайын 15 сәуірге қарай РКИК ООН хатшылығына ҚР ұлттық баяндамасын ұсынуды қамтамасыз етеді.

Ұсынылған ақпаратқа байланысты ескертуді жойылды деп санаймыз және осы ескертуді алып тастауыңызды сұраймыз.

3 Ескерту

Ұлттық Реестр қазақстандық есепті ұсыну сәтінде Киото хаттамасына сәйкес белгіленген мөлшерді есептеуді жеңілдету үшін немесе қарау (тексеру) кезінде, яғни 2017 жылы құрылмаған. Ұлттық тізілімнің болуына қатысты ГЭР сондай-ақ бірінші сынақ кезеңінде шығарындыларды сандық шектеу және қысқарту бойынша мақсаты жоқ I Қосымшаға енгізілген Тараптардың 2/CMP.8 шешімге I қосымшаның 1 (m) -тармағында жазылған міндетті талапты атап өтті және Киото хаттамасына сәйкес белгіленген мөлшерді есептеуді жеңілдету үшін өз есептерінде 15/CMP.1 шешіммен үйлескен 3/CMP.11 шешімнің ережелеріне сәйкес есептілікке тізілімнің сипаттамасын қосады.

Іске асырылған іс-шаралар

Қазіргі уақытта шығарындылар саудасының ұлттық жүйесін іске асыру және сүйемелдеу мақсатында Ішкі мемлекеттік тізілім жұмыс істейді.

Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімінің жұмыс істеуі Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 300-бабына (https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2100000400) және "Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін қалыптастыру және жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (https://adilet.zan.kz/rus/docs/ V2100023555) Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 14 шілдедегі № 251 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

ҚР Экологиялық Кодексінің 300-бабының 1-тармағына сәйкес, мемлекеттік тізілім көміртегі бірліктерін айналымға енгізуге, сақтауға, беруге, сатып алуға, резервке қоюға, жоюға, айналымнан шығаруға байланысты операцияларды есепке алу жүйесі болып табылады.

Парниктік газдар шығарындыларының деңгейін реттеу, сондай-ақ офсеттік жобаларды іске асыру, көміртегі бірліктерімен сауда процестерін жүзеге асыру туралы халықаралық талаптарға бейімдеу арқылы оларды қысқарту үшін Реестрдің мақсаты болып табылады:

- Қазақстан Республикасының аумағында парниктік газдар шығарындыларын бақылау, парниктік газдар шығарындыларының көлемін бақылау және ішкі көміртегі нарығында көміртегі бірліктерінің нақты есебін қамтамасыз ету бойынша одан әрі іс-қимыл жасау үшін жағдай жасау;

− халықаралық көміртегі нарығын дамыту саласындағы озық шетелдік ғылыми-техникалық әзірлемелерді өндіріске енгізу;

− сауда-саттықты өткізу жөніндегі жүйенің және табиғат пайдаланушылардың шоттарындағы бірліктердің ашықтығы;

− көміртегі бірліктерін айналымға енгізу процестерін және оларды іске асыру тетіктерін қамтамасыз ету, қосымша квоталар беру, офсеттік жобаларды іске асыру, көміртегі бірліктерін сауда биржалық алаңдарында сату жөніндегі операциялар;

− көміртегі бірліктерін іске асыру мақсатында (көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторына, қондырғы операторына, офсеттік жобаның өтініш берушісіне) ҚР Ішкі көміртегі нарығына шығуға мүмкіндік беру;

− тауар алаңдарына Регистрден көміртегі бірліктерін сатуға немесе сатып алуға сұраныстарды қабылдауға мүмкіндік беру.

Қойылған мақсаттарды іске асыру үшін тізілім мынадай міндеттерді шешеді:

− жеке шоттың бірегейлігін және көміртегі бірліктерінің бірегейлігін жүргізу;

− уақытша нормаларды ескере отырып, келіп түскен деректерді сақтау және өңдеу.

2022 жылы Мемлекеттік Реестрдің ат-жүйесін жобалау және сатып алу жөніндегі техникалық ерекшелікке ұсынымдарды талқылау және көміртегі бірліктерінің мемлекеттік Реестрін жетілдіру жөніндегі мүмкіндіктерді қарау жоспарланған.

Сонымен бірге, Киото хаттамасының қолданылу мерзімінің аяқталуына және Қазақстан Республикасының Доха түзетуін ратификацияламау туралы шешіміне байланысты тізілімді әзірлеудің орындылығы туралы мәселе туындайды, оны жасау белгілі бір қаржы ресурстарын талап етеді.

Осыған байланысты осы ескертуді алып тастауды сұраймыз.

4 Ескерту

ГЭР Қазақстан КП-ЗИЗЛХ есептілігіне қатысты тарауды немесе бөлімді ұсынбағанын атап өтті.

Іске асырылған іс-шаралар:

Қазақстан Республикасы 2020 жылғы 31 желтоқсанда күшіне енген Доха түзетуін ратификацияламады.

Жоғарыда баяндалғандарға байланысты КП-ЗИЗЛХ есептілігіне жататын тараулар немесе бөлімдер бойынша ақпарат беру жоспарланбайды.

Қайта есептеу туралы жалпыланған тарау НДК 2022-ге енгізілді, ал кейінгі НДК жақсартулар жөніндегі біріктірілген тараумен толықтырылады.

Ұсынылған ақпаратқа байланысты, осы ескертуді жойылды деп санаймыз және осы ескертуді алып тастауыңызды сұраймыз.

5 Ескерту

КЭР Қазақстан 2013-2017 жылдарға арналған стандартты электрондық Нысандар кестесін (SEF) және Киото хаттамасының бірліктерін есепке алу бойынша басқа да тиісті ақпаратты 15/CMP.1 -шешімге қосымшаның 12-18-тармақтарына сәйкес 3/CMP.11 -шешіммен және 3/CMP.11-шешіммен, 13-тармақпен үйлесімде ұсынбады деген қорытындыға келді.

Іске асырылған іс-шаралар

2021 жылы тарап 2020 және 2021 жылдарға арналған SEF кестелерін РКИК ООН хатшылығына ұсынды. SEF 2021 кестелері елдегі КП тетіктері шеңберінде қызметтің болмауы салдарынан "NO" нотациялық кілттермен толтырылды. 2022 жылы SEF кестелері көрсетілген тетіктер бойынша қызметтің болмауы себебінен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Доха түзетуін ратификацияламау туралы шешімінің салдарынан ұсынылған жоқ. Бұдан әрі Тарап Киото бірліктері бойынша ақпарат беруді жоспарламайды

Жоғарыда айтылғандарға байланысты осы ескертуді алып тастауды сұраймыз.

Кейінгі Ревьюлерді жүзеге асыру мәселелері шеңберінде ескертулерді жою үшін іс-шараларды іске асыру

1 Ескерту

НДК-ға әлеуетті арттыру бойынша іс-шараларға немесе деректермен алмасу және деректерді беру бойынша нақты уағдаластықтарға қатысты әлеуетті арттыру және прогресс бойынша жоспарланған шаралар туралы ақпарат енгізілмеген.

Іске асырылған іс-шаралар

2022 жылы проблемалық секторлардағы ұлттық есептілікті жақсарту бойынша халықаралық консультанттармен ұлттық сарапшылардың әлеуетін арттыруға бағытталған бірқатар оқыту семинарлары мен тренингтер өткізілді.

2022 жылғы 26-29 сәуірде парниктік газдарды түгендеу жөніндегі ұлттық сарапшылар ИГКЭ и ЭСКАТО ұйымдастырған Париж келісімі шеңберінде парниктік газдарды түгендеу және есептілікке қойылатын талаптар жөніндегі субөңірлік тренингтерге қатысты.

2022 жылы ПРООН-мен РКИК ООН шеңберінде Қазақстан Республикасының сегізінші ұлттық қатынасын әзірлеу және екі (төртінші және бесінші) екі жылдық баяндама дайындау" жобасы бойынша ынтымақтастық шеңберінде "Қалдықтар" және "ЖИЗЛХ" секторлары бойынша оқыту тренингтерін өткізу жоспарлануда..

Сондай-ақ, UNFCC-GIR-CAST Programme шақыруы бойынша "Жасыл даму" АҚ сарапшыларын 2022 жылғы 25 шілде мен 13 тамыз аралығында оқыту жоспарлануда.

Әлеуетті арттыру бойынша жоспарланған және орындалған шаралар туралы ақпарат 2022 НДК-да ұсынылған және келесі НДК-да ұсынылатын болады.

Ұсынылған ақпаратқа байланысты ескертуді жойылды деп санаймыз және осы ескертуді алып тастауыңызды сұраймыз.

2 Ескерту

ГЭР НДК соңғы есепті жылдағы белгісіздік бағаларын және базалық жыл мен соңғы есепті жыл арасындағы тенденцияны қамтығанмен, базалық жыл үшін белгісіздік бағаларын қамтымағанын атап өтті. ГЭР сондай-ақ НДК-да (1.6-бөлім, 31-бет) Қазақстан шығарындылардың белгісіздігін бағалау үшін 95 пайыздық аралықты пайдаланғанын және белгісіздік кестесі 2006 жылғы МГЭИК басшылық қағидаттарының 3.2-кестесіне сәйкес ұсынылғанын атап өтті (1-том, 3.3-бет 1); алайда, 24/CP.19-шешімнің I қосымшасының 42-тармағына сәйкес бұл ақпарат 2006 жылғы МГЭИК басшылық қағидаттарының 3.3-кестесін (1-том, 3.42-бет) пайдалана отырып ұсынылуы тиіс.

Іске асырылған іс-шаралар

Қазақстан 2022 жылғы НДК-ның барлық санаттары бойынша да, базалық жыл үшін де, есепті жыл үшін де, ЗИЗЛХ-ны ескере отырып және ЗИЗЛХ-ны есепке алмай, жалпы белгісіздікті көрсететін егжей-тегжейлі ақпаратты ұсынды. Кадастрдың жалпы белгісіздігі бойынша да, парниктік газдардың ұлттық шығарындылары үрдісінің белгісіздігін қоса алғанда санаттар бөлінісінде де ақпарат ұсынылды.

Кейінгі НДК-да IPCC GLs 3.3-кестесіне сәйкес қосымша ақпарат берілетін болады.

Ұсынылған ақпаратқа байланысты осы ескертуді алып тастауды сұраймыз.

3 Ескерту

ГЭР НДК 24/CP.19 шешімдегі ұсынылған схеманы және НДК жалпы құрылымын қайта есептеу және жоспарланған жақсарту туралы тарауды қамтымағанын атап өтті.

Іске асырылған іс-шаралар

Қайта есептеу туралы жалпыланған тарау НДК 2022-ге сипаттамамен (1.7-тарау) және қажетті кестелермен (4-қосымша) енгізілді. Жақсартулар бойынша біріктірілген тарау енгізілмеген, алайда жоспарланған жақсартулар туралы егжей-тегжейлі және өзекті ақпарат НДК-ның тиісті бөлімдерінде ұсынылған.

Қайта есептеу туралы жалпыланған тарау НДК 2022-ге енгізілді, ал кейінгі НДК жақсартулар жөніндегі біріктірілген тараумен толықтырылады.

Ұсынылған ақпаратқа байланысты ескертуді жойылды деп санаймыз және осы ескертуді алып тастауыңызды сұраймыз.

4 Ескерту

ГЭР НДК түгендеу мұрағатында құжаттаманың қауіпсіздігін қамтамасыз ету процесінің қалай ұйымдастырылғандығы туралы жалпы сипаттаманы қамтитынын атап өтті (1.3-бөлім, 28-29 беттер). Алайда, НДК түгендеуді мұрағаттау жүйесін жақсарту үшін қабылданған іс-әрекеттер туралы қандай да бір ақпаратты қамтымайды немесе елдік шолудан өту кезінде түгендеу персоналы мен ГЭР үшін алыс жерлерден (мысалы, Нұр-Сұлтан) Алматыда орналасқан мұрағаттық ақпаратқа қолжетімділікті жақсарту үшін қандай іс-әрекеттер жасалғанын түсіндірмейді.

Іске асырылған іс-шаралар

Парниктік газдар кадастры туралы жыл сайынғы Ұлттық баяндамаларды дайындау мақсатында "Жасыл Даму" АҚ-да ұлттық түгендеу жүргізу үшін бастапқы деректерді мұрағаттау және сақтау жүргізіледі. Деректер мен есептік ақпаратты жеткізетін ұйымдармен хат алмасу жүргізіледі:

a) жыл сайынғы түгендеу үшін деректер электрондық түрде де, қағаз жеткізгіштерде де сақталады. ҚР ірі кәсіпорындарының парниктік газдарды түгендеу туралы есептерінің жеке деректерін сақтау үшін арнайы бөлме бөлінді, олар 2010 жылдан бастап парниктік газдар шығарындыларымен Ішкі сауда жүйесі шеңберінде жинала бастады. Сондай-ақ баспа әдістемелік материалдар, статистикалық жылнамалар, есеп айырысулар үшін бастапқы ақпаратты жеткізушілермен хат алмасулар және соңғы жылдардағы есептік материалдар бар;

b) Секторлар бойынша парниктік газдар шығарындылары есептерінің деректері мен нәтижелері файлдарды сақтау жүйесінде баспа және электрондық түрде сақталады. Мұрағат оқшауланған бөлме болып табылады. Дүлей зілзалалардан, өрттен және су тасқынынан қорғауды қызмет көрсетуші персонал қамтамасыз етеді. Өрт қауіпсіздігі сақталады. Мұрағат өрт сөндіргішпен жабдықталған. Өртке қарсы қауіпсіздік үшін жауапты тұлға тағайындалды.

Ережеде 19/CMP.1 шешімнің 16-тармағына сәйкес ақпаратты мұрағаттаудың келесі шарттарын қамтамасыз ету бойынша тармақтар әзірленген:

1) Ұлттық баяндаманы дайындау кезінде пайдаланылған ақпаратты мұрағаттау: парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін есептеу үшін пайдаланылған қызмет туралы деректер, сапаны бақылау және сапаны қамтамасыз ету рәсімдері бойынша ішкі құжаттама, шығарындылар көздерінің негізгі және негізгі емес санаттары бойынша деректер, сондай-ақ Ұлттық баяндаманы жоспарлы жетілдіру;

2) Конвенция Хатшылығы бастамашылық жасаған Ұлттық баяндаманы жыл сайын тексеру кезінде уәкілетті орган өкілдерінің, ұлттық сарапшылардың, тәуелсіз сарапшылардың мұрағатталған ақпаратына қол жеткізу.

3) Халықаралық шолу кезінде тексерушілердің сұрақтарына ұлттық сарапшылардың жауаптарын әзірлеу және Ұлттық баяндамаға тексеру нәтижелері бойынша ұсынымдарды енгізу.

Мұрағатталған ақпаратқа қолжетімділікті қамтамасыз етуді уәкілетті органның сұрау салуы бойынша не парниктік газдарды мемлекеттік түгендеуді тексеру кезінде халықаралық сарапшылар тобы "Жасыл даму" АҚ Ұлттық сарапшылары жүзеге асырады.

Қазіргі уақытта түгендеуді мұрағаттау жүйесін жақсарту және бұлтты сақтау құралын қолдану арқылы елдік шолудан өту кезінде ұлттық сарапшылар мен ГЭР үшін алыс жерлерден мұрағаттық ақпаратқа қолжетімділікті жақсарту мүмкіндігін іс жүзінде қамтамасыз ету бойынша іс-шара пысықталуда.

НДК 2022-де бұл ақпарат 1.2.3.5-бөлімде енгізілген. сондай-ақ кейінгі НДК мұрағаттау бойынша толық ақпаратты қамтиды.

Ұсынылған ақпаратқа байланысты ескертуді жойылды деп санаймыз және осы ескертуді алып тастауыңызды сұраймыз.

5 Ескерту

ГЭР шолу барысында Қазақстанның мэр-дің түгендеу ақпаратын түсіндіру туралы сұрау салуларына жауаптары уақтылы берілмегенін атап өтті. Нақты шолу апталығының соңына қарай жалпы мәселелер, Энергетика, ППИП және қалдықтар бойынша түгендеу ақпаратын нақтылауды сұрайтын 15 сұрақ жауапсыз қалды. ГЭР жоғарыда аталған ұлттық жүйенің функциясы толығымен іске асырылмаған және 19/CMP.1 шешіміне, келесі 16 c) 3/CMP.11 және 4/CMP.11 шешімдермен бірге сәйкес толық жұмыс істеуі керек деген қорытындыға келді.

ГЭР Қазақстанға (1) ГЭР түсіндіру үшін жасаған сұрау салулардың, түгендеу туралы ақпараттың уақтылы қабылдануын және берілуін қамтамасыз ету үшін коммуникациялар жоспарын ұсынуды ұсынды; (2) жауаптарға арналған бекіту тетігі (қажет болған жағдайда) тиісті рөлдер мен міндеттерді қоса алғанда, нақты сипатталған; және (3) жауаптар кестесі бекітуші агенттіктер арасында келісілгенін және тартылған ұйымдар.

Жауап ретінде Қазақстан коммуникация жоспары әзірленіп, рөлдер мен міндеттерді нақты сипаттай отырып, ГЭР-ге жауаптарды бекіту тетігі қамтылатынын атап өтті. Бұдан басқа, жоспарда бекітуші агенттіктер мен ұйымдар арасында жауаптар үшін келісілген мерзімдер туралы ақпарат ұсынылатын болады. ГЭР Тараптың жауабын қарады және Қазақстан мәселені қанағаттанарлық түрде шешпегенін анықтады, өйткені жауапта сұралған байланыс жоспары және нақты әрекеттер мен қадамдардың кез-келген сипаттамасы жоқ.

Іске асырылған іс-шаралар

2019 жылғы ревью барысында Қазақстан ГЭР-ден 400-ден астам сұраққа уақтылы және толық жауап берді.

2021 жылы 18-23 қазан аралығында ГЭР НДК 2019 бойынша орталықтандырылған ревью өткізді, оның барысында ұлттық сарапшылар ГЭР-дің барлық 390 сұрағына жауап берді.

ГЭР-ден сұрау түскен кездегі коммуникация жоспары төменде келтірілген.

Ұсынылған ақпаратқа байланысты ескертуді жойылды деп санаймыз және осы ескертуді алып тастауыңызды сұраймыз.

Халықаралық ревью өткізу кезінде ГЭР-ден сұрау салу түскен кездегі коммуникациялар жоспары

№	Ұлттық сарапшылар жүргізетін рәсімдер	Орындау мерзімі	Жауапты тұлғалар
1.	ГЭР-ден IVTR кабинетіне келіп түскен сұрау салуларды түсіру	қабылдау туралы өтініш берген күн	Ұлттық фокалды поинттар-парниктік газдарды түгендеу департаментінің директоры, парниктік газдарды түгендеу департаменті директорының орынбасары
2.	Келіп түскен сұрауды бөлу, орындау мерзімін анықтау	қабылдау туралы өтініш берген күн	Ұлттық фокалды поинттар
3.	Сұрау салуға жауап жобасын әзірлеу	Сұрау түскеннен кейін 1-2 күн	Жауапты ұлттық сарапшы
4.	Сұрау салуға жауаптың жобасын қарау	Сұрау салуға жауап әзірленген күні	Ұлттық фокалды поинттар
5.	Жауапты тексеру және бекіту	Жауап бергеннен кейін 1 күн	Ұлттық фокал-поинттер, ұлттық кадастр үшін жалпы жауапты Ұлттық органның өкілдері (қажет болған кезде)
6.	ГЭР сұрауына жауапты түсіру	Жауап бергеннен кейін 1 күн	Ұлттық фокалды поинттар

Қосымша ақпаратты талап ететін сұрау салулар жағдайындағы рәсімдер			
1.	ГЭР-ден IVTR кабинетіне келіп түскен сұрау салуларды түсіру	келіп түскен сұрауды бөлу, орындау мерзімін анықтау	Ұлттық фокалды поинттар-парниктік газдарды түгендеу департаментінің директоры, парниктік газдарды түгендеу департаменті директорының орынбасары
2.	Келіп түскен сұрауды бөлу, орындау мерзімін анықтау	Сұрау түскен күн	Ұлттық фокалды поинттар
3.	ГЭР сұрауын талқылауды ұйымдастыру	Сұрау түскеннен кейін 1 күн	Ұлттық фокал-пойнттар, ұлттық кадастр үшін жалпы жауапты Ұлттық органның өкілдері (қажет болған жағдайда), жауапты ұлттық сарапшылар
4.	Сұрау салуға жауап беру үшін бастапқы деректерді ұсынуға жауапты тиісті мемлекеттік органға/кәсіпорынға сұрау салуды дайындау	ГЭР сұрауын талқылау күні	Жауапты ұлттық сарапшы
5.	Бастапқы деректерді ұсынуға жауапты мемлекеттік органнан/кәсіпорыннан сұрау салуға жауап алу	Сұранысты дайындағаннан кейін 2-3 күн	Жауапты ұлттық сарапшы

6.	Бастапқы деректерді ұсынуға жауапты мемлекеттік органнан/кәсіпорыннан келіп түскен ақпаратты ескере отырып, ГЭР сұрауына жауапты пысықтау	Жауап берілген күні	Жауапты ұлттық сарапшы
7.	Жауапты тексеру және бекіту	Жауап берілген күні	Ұлттық фокус-нүктелер, ұлттық кадастр үшін жалпы жауапкершілік алатын ұлттық органның өкілдері
8.	ГЭР сұрауына жауапты түсіру	Жауап берілген күні	Ұлттық фокалды поинттар

6 Ескерту

ГЭР 2/СМР.7-шешімнің қосымшасының 25-тармағына, "5-баптың 1-тармағына сәйкес орнатылған ұлттық түгендеу жүйелері жер пайдалануға жататын жер учаскелерін, жер пайдаланудағы өзгерістерді және 3-баптың 3 және 4-тармақтарына сәйкес орман шаруашылығы қызметін сәйкестендіруді қамтамасыз етеді және осы аумақтар туралы ақпарат болуы тиіс" деп атап өтті әрбір Тараппен берілуі тиіс және I Қосымшаға енгізілген әрбір Тарап 7-бапқа сәйкес олардың ұлттық кадастрларына ұсынған. ГЭР сондай-ақ, Қазақстан КП-ЗИЗЛХ қызметі жүзеге асырылатын жер бірліктерін қамтитын географиялық шекаралар деңгейінде емес, ұлттық деңгейде (ұлттық жер жамылғысы бар картаға сілтеме жасай отырып) жерлерге қатысты КП-ЗИЗЛХ қызметі туралы есептілікті қарағанын атап өтті.

Іске асырылған іс-шаралар

2021 жылғы НДК-да ел РКИК ООН Конвенциясы бойынша міндеттемелерге байланысты ЗИЗЛХ бөлімі бойынша шектеулі есептілік ұсынды.

Бұл ретте, НДК 2020 дайындау шеңберінде ел жерді ұсынудың келісімділігін жақсарту және жерді пайдалану және жерді пайдалануды басқару жүйелерімен, жер алаңдарын стратификациялаумен және есеп айырысулармен байланысты антропогендік қызметті бағалау жөніндегі есептердің толықтығын неғұрлым жоғары деңгейде қамтамасыз ету жөніндегі шараларды жүзеге асырды. Сондай-ақ, координаттардың географиялық торына нақты байланыстырмай әкімшілік салалар шеңберінде қызмет санаттары бойынша парниктік газдардың есептеулерін қамтамасыз ететін 2-тәсіл қолданылды.

Өткізілген іс-шаралар дәлдікті арттыруға және есептеулердің белгісіздігін азайтуға мүмкіндік берді.

Қазақстан Республикасы Доха түзетуін ратификацияламағандықтан, Киото хаттамасы бойынша міндеттемелердің екінші кезеңі үшін ел Киото хаттамасының 3-бабының 3-тармағына және 4-тармағына сәйкес жер пайдалануға байланысты қызмет туралы қосымша есептілік ұсынбайды.

Сонымен қатар, ЗИЗЛХ секторы бойынша ұлттық түгендеу жүйесінің жұмыс істеуі туралы ақпараттың сапасын арттыру үшін ақпаратты жекелеген әкімшілік облыстар деңгейінде негізгі санаттар бойынша (орман жерлері (F), өңделетін жерлер (c) кейінгі НДК-да беру жоспарлануда.

Жоғарыда айтылғандарға байланысты осы ескертуді алып тастауды сұраймыз.

7 Ескерту

2019 жылғы жыл сайынғы есеп осы ақпараттың жағымсыз әсерлерін немесе өзгерістерін азайту туралы ақпаратты қамтымады, бұл Киото хаттамасының 3-бабының 14-тармағына сәйкес 15 /CMP.1-шешімге сәйкес 3 / CMP.11.-шешіммен бірге міндетті талап болып табылады.

Іске асырылған іс-шаралар

2021 жылғы НДК Киото хаттамасының 3-бабының 14-тармағының талаптарына сәйкес осы ақпараттың жағымсыз әсерлерін немесе өзгерістерін азайту туралы ақпаратты қамтиды.

Қазіргі уақытта МИД-ге 2023 жылғы НДК үшін тиісті ақпарат беру туралы сұрау жіберілді.

Одан кейінгі НДК-да осы ақпараттың жағымсыз әсерлерін немесе өзгерістерін барынша азайту туралы ақпарат беру жоспарлануда, осыған байланысты Тарап осы ескертуді алып тастауды сұрайды.

Ұсынылған ескертулерді жою және Қазақстанның Киото хаттамасын сақтамау режимінен шығуы бойынша атқарылған жұмыс туралы кесте

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
Сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі бөлімшенің түпкілікті шешімінде қамтылған ескертулерді жоюға арналған іс-шараларды іске асыру (CC-2020-1-4/Kazakhstan/EB)					
1	Кокстелетін көмірге байланысты түзетулер	Киото хаттамасының 5-бабының 2-тармағына және 2013, 2014 және 2015 жылдардағы кокстелетін көмірден парниктік газдар шығарындыларын бағалауға қатысты оның қосымшаларына сәйкес кадастрларға түзетулер енгізу. Қазақстан мэр-дің түзетулерін қабылдауға тиіс. CC-2019-1-7/Kazakhstan/EB от 26 маусым 2019 ж.	- Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің ұлттық статистика бюросы 2013 жылы кокстелетін көмірді тұтыну туралы деректердің жоқтығын растайтын ресми хат ұсынды; - Жүргізілген есептеулерге және деректерді талдауға сәйкес, қолда бар деректер МГЭИК-тің басшылық қағидаттарына сәйкес олқылықтарды толтыру әдісін қолдану арқылы 2013 жылы кокстелетін көмірді тұтынудың шамамен алғандағы көлемін анықтау үшін жеткіліксіз; 1990-2020 жылдар аралығындағы кезеңде кокстелетін көмірді тұтыну бойынша "Арселор Миталл Теміртау" АҚ ұсынған	2022 жылғы НДК 2013-2015 жылдар кезеңін қоса алғанда, 1990 жылдан 2020 жылға дейін кокстелетін көмірді тұтыну есептері бойынша сипаттаманы қамтиды	Кокстелетін көмірге байланысты түзетулердің жүзеге асырылуына байланысты ескертуді алып тастауды сұраймыз

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
			деректер бойынша есептеулер жүргізілуде;		
2	Ұлттық жүйенің функцияларына байланысты мәселелерді шешу үшін іске асыру	НДК ұлттық жүйенің функцияларымен байланысты мәселелерді шешу үшін іс-қимыл жоспарын және оны іске асыру туралы ақпаратты, атап айтқанда, кезеңдер мен күтілетін мерзімдерді қамтымады: (1) ведомствоаралық ынтымақтастықты жақсарту мен қолдаудың қосымша келісімдері мен тетіктерін жасасу; (2) ОК/КА-ға және деректерді верификациялау бойынша рөлдер мен міндеттерді айқындау; (3) шолу, бекіту және қол қою процестеріне арналған тетіктерді іске асыру.	19/CMP.119-шешімде жазылған ұлттық жүйелердің басшылық қағидаттарына сәйкес әзірленген парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеудің толықтығына, ашықтығына және анықтығына бақылау жүргізу қағидалары бекітілді.	ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022.02.22 № 46 "парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеудің толықтығын, ашықтығын және анықтығын бақылауды жүргізу қағидаларын бекіту туралы"бұйрығы	Ұлттық жүйенің функцияларына және Қағидаларда көрсетілген іс-шараларды жүзеге асыруға байланысты мәселелерді шешу жөніндегі іс-шараларды қамтитын бұйрықты әзірлеуге және бекітуге байланысты ескертуді алып тастауды сұраймыз
3	Ұлттық Реестр қазақстандық есепті ұсыну	Ұлттық Реестр қазақстандық есепті ұсыну сәтінде Киото хаттамасына сәйкес	- Мемлекеттік Реестрінің ат жүйесін жобалау және сатып алу жөніндегі ерекшеліктер	Көміртегі бірліктерінің ұлттық ішкі тізілімі бойынша ақпарат	Тараптың Доха түзетуін

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
	сәтінде Киото хаттамасына сәйкес белгіленген мөлшерді есептеуді жеңілдету үшін немесе қарау (тексеру)кезінде құрылмаған	белгіленген мөлшерді есептеуді жеңілдету үшін немесе қарау (тексеру) кезінде, яғни 2017 жылы құрылмаған. Ұлттық тізілімнің болуына қатысты ГЭР сондай-ақ бірінші сынақ кезеңінде шығарындыларды сандық шектеу және қысқарту бойынша мақсаты жоқ I Қосымшаға енгізілген Тараптардың 2/CMP.8 шешімге I қосымшаның 1 (m) -тармағында жазылған міндетті талапты атап өтті және Киото хаттамасына сәйкес белгіленген мөлшерді есептеуді жеңілдету үшін өз есептерінде 15/CMP.1 шешіммен үйлескен 3/CMP.11 шешімнің ережелеріне сәйкес есептілікке тізілімнің сипаттамасын қосады.	және көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін жетілдіру жөніндегі мүмкіндіктерді қарау.		ратификациялamау туралы шешімдері
4	ЗИЗЛХ Киото хаттамасының	ГЭР Қазақстан КПЗЗЛХ есептілігіне қатысты тарауды	Қазақстан Республикасы 2020 жылғы 31 желтоқсанда күшіне	Доха түзетуінің ҚР-ның ратификацияланбауына	Доха түзетуін ратификациялamау

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
	бірліктері бойынша тарауларды ұсынбау	немесе бөлімді ұсынбағанын атап өтті	енген Доха түзетуін ратификацияламады. Жоғарыда баяндалғандарға байланысты КП-ЗИЗЛХ есептілігіне жататын тараулар немесе бөлімдер бойынша ақпарат беру жоспарланбайды.	байланысты ЗИЗЛХ КП есептілігіне қатысты тараулар немесе бөлімдер бойынша ақпарат беру жоспарланбайды	туралы Тараптың шешіміне байланысты ескертуді алып тастауды сұраймыз
5	2013-2017 жылдарға арналған стандартты электрондық форум (SEF) кестесін және Киото хаттамасының бірліктерін есепке алу жөніндегі басқа да тиісті ақпаратты ұсынбау	КЭР Қазақстан 2013-2017 жылдарға арналған стандартты электрондық Нысандар кестесін (SEF) және Киото хаттамасының бірліктерін есепке алу бойынша басқа да тиісті ақпаратты 15/CMP.1 - шешімге қосымшаның 12-18-тармақтарына сәйкес 3/CMP.11 -шешіммен және 3/CMP.11-шешіммен, 13-тармақпен үйлесімде ұсынбады деген қорытындыға келді.	2021 жылы тарап 2020 және 2021 жылдарға арналған SEF кестелерін РКИК ООН хатшылығына ұсынды. SEF 2021 кестелері елдегі КП тетіктері шеңберінде қызметтің болмауы салдарынан "NO" нотациялық кілттермен толтырылды. 2022 жылы SEF кестелері көрсетілген тетіктер бойынша қызметтің болмауы себебінен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Доха түзетуін ратификацияламау туралы шешімінің салдарынан ұсынылған жоқ. Бұдан әрі Тарап Киото бірліктері	Доха түзетуінің ҚР-ның ратификацияланбауына байланысты Киото бірліктері бойынша ақпарат ұсыну жоспарланбайды	Доха түзетуін ратификацияламау туралы Тараптың шешіміне байланысты ескертуді алып тастауды сұраймыз

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
			бойынша ақпарат беруді жоспарламайды		
Кейінгі шолуларды жүзеге асыру шеңберінде ескертулерді жою жөніндегі шараларды жүзеге асыру					
1	Әлеуетті арттыру жөніндегі жоспарланған шаралар немесе деректер алмасу және деректер беру жөніндегі нақты уағдаластықтар туралы ақпарат бермеу	ҰДК-ға әлеуетті арттыру бойынша іс-шараларға немесе деректермен алмасу және деректерді беру бойынша нақты уағдаластықтарға қатысты әлеуетті арттыру және прогресс бойынша жоспарланған шаралар туралы ақпарат енгізілмеген.	2022 жылы проблемалық секторлардағы ұлттық есептілікті жақсарту бойынша халықаралық консультанттармен ұлттық сарапшылардың әлеуетін арттыруға бағытталған бірқатар оқыту семинарлары мен тренингтер өткізілді. 2022 жылғы 26-29 сәуірде парниктік газдарды түгендеу жөніндегі ұлттық сарапшылар ИГКЭ и ЭСКАТО ұйымдастырған Париж келісімі шеңберінде парниктік газдарды түгендеу және есептілікке қойылатын талаптар жөніндегі субөңірлік тренингтерге қатысты. 2022 жылы ПРООН-мен РКИК ООН шеңберінде Қазақстан Республикасының	2022 НДК әлеуетті арттыру бойынша іс-шараларға қатысты әлеуетті арттыру және прогресс бойынша жоспарланған және орындалған шаралар туралы ақпарат ұсынылған	2021,2022 НДК-да әлеуетті арттыру бойынша жоспарланған шаралар туралы және Тараптың осы ақпаратты одан әрі келесі НДК-да ұсыну ниеті туралы ақпаратты ұсыну түріне ескертулерді алып тастауды сұраймыз

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
			сегізінші ұлттық қатынасын әзірлеу және екі (төртінші және бесінші) екі жылдық баяндама дайындау" жобасы бойынша ынтымақтастық шеңберінде "Қалдықтар" және "ЖИЗЛХ" секторлары бойынша оқыту тренингтерін өткізу жоспарлануда.. Сондай-ақ, UNFCC-GIR-CAST Programme шақыруы бойынша "Жасыл даму" АҚ сарапшыларын 2022 жылғы 25 шілде мен 13 тамыз аралығында оқыту жоспарлануда. Әлеуетті арттыру бойынша жоспарланған және орындалған шаралар туралы ақпарат 2022 НДК-да ұсынылған және келесі НДК-да ұсынылатын болады.		
2	Белгісіздік кестесі 2006 жылғы МГЭИК басшылық	ГЭР НДК соңғы есепті жылдағы белгісіздік бағаларын және базалық жыл мен соңғы есепті жыл	Қазақстан 2022 жылғы НДК-ға МГЭИК 2006 басшылық қағидаттарының 3.2-кестесіне сәйкес базалық жылдағы	2022 жылғы НДК-да базалық жыл, соңғы есепті жыл және базалық жыл мен соңғы	

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
	қағидаттарының 3.3-кестесін пайдалануға сәйкес ұсынылмаған (1-том, 3.42-бет).	арасындағы тенденцияны қамтығанмен, базалық жыл үшін белгісіздік бағаларын қамтымағанын атап өтті. ГЭР сондай-ақ НДК-да (1.6-бөлім, 31-бет) Қазақстан шығарындылардың белгісіздігін бағалау үшін 95 пайыздық аралықты пайдаланғанын және белгісіздік кестесі 2006 жылғы МГЭИК басшылық қағидаттарының 3.2-кестесіне сәйкес ұсынылғанын атап өтті (1-том, 3.3-бет 1); алайда, 24/CP.19-шешімнің I қосымшасының 42-тармағына сәйкес бұл ақпарат 2006 жылғы МГЭИК басшылық қағидаттарының 3.3-кестесін (1-том, 3.42-бет) пайдалана отырып ұсынылуы тиіс	белгісіздік туралы ақпаратты бағалады және оны келесі НДК-ға енгізеді. 3.2-кесте кадастрдың жалпы белгісіздігі бойынша да, парниктік газдардың ұлттық шығарындылары үрдісінің белгісіздігін қоса алғанда Санаттар бөлінісінде де егжей-тегжейлі ақпаратты көрсетеді.	есепті жыл арасындағы үрдістер үшін белгісіздікті бағалау туралы ақпарат ұсынылған	
3	НДК-ға қайта есептеу және	МЭТ НДК-ға ұсынылған схеманы және НДК-ның	Қайта есептеу туралы жалпыланған тарау НДК 2022-	2022 жылғы НДК-да қайта есептеу бойынша	НДК 2022 қайта есептеу бойынша

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
	жоспарланған жақсартулар туралы тарау енгізілмеген	24/CP.19 шешімдегі жалпы құрылымын жоспарланған жақсартуларды қайта есептеу туралы тарау енгізілмегенін атап өтті.	ге сипаттамамен (1.7-тарау) және қажетті кестелермен (4-қосымша) енгізілді. Жақсартулар бойынша біріктірілген тарау енгізілмеген, алайда жоспарланған жақсартулар туралы егжей-тегжейлі және өзекті ақпарат НДК-ның тиісті бөлімдерінде ұсынылған.	жинақталған бөлім ұсынылған	жеке тарауды ұсыну түріне және кейінгі НДК-да қайта есептеу бойынша тарауды және жақсарту бойынша тарауды одан әрі ұсыну бойынша Тараптың ниетіне ескертулерді алып тастауды сұраймыз
4	Түгендеуді мұрағаттау жүйесін жақсарту және алыс жерлерден орналасқан мұрағаттық ақпаратқа қол жеткізу мүмкіндігі	ГЭР НДК түгендеу мұрағатында құжаттаманың қауіпсіздігін қамтамасыз ету процесінің қалай ұйымдастырылғандығы туралы жалпы сипаттаманы қамтитынын атап өтті (1.3-бөлім, 28-29 беттер). Алайда, НДК түгендеуді мұрағаттау жүйесін жақсарту үшін қабылданған іс-әрекеттер туралы қандай да бір ақпаратты қамтымайды	- Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеудің толықтығына, ашықтығына және анықтығына бақылау жүргізу қағидаларында 19/CMP.1 шешімнің 16-тармағына сәйкес ақпаратты мұрағаттаудың мынадай шарттарын қамтамасыз ету бойынша пункттер әзірленді;	ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022.02.22 № 46 "парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеудің толықтығына, ашықтығына және анықтығына бақылау жүргізу қағидаларын бекіту туралы"	Қашықтағы орындардан қосылу мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін бұлтты сақтау құралын қолдану арқылы бастапқы деректердің мұрағаттау және мұрағаттық папкасын әзірлеу

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
		немесе елдік шолудан өту кезінде түгендеу персоналы мен ГЭР үшін алыс жерлерден (мысалы, Нұр-Сұлтан) Алматыда орналасқан мұрағаттық ақпаратқа қолжетімділікті жақсарту үшін қандай іс-әрекеттер жасалғанын түсіндірмейді	- Сақтандыру шолуынан өту кезінде ұлттық сарапшылар мен ГЭР үшін алыс жерлерден қосылу мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін бұлтты сақтау құралын қолдану арқылы бастапқы деректердің мұрағаттық папкасын әзірлеу	бұйрығы НДК 2022-де түгендеуді мұрағаттау жүйесін жақсарту жоспарында тараптардың іс-әрекеттері туралы ақпарат ұсынылды (1.2.3.5-бөлім.)	жүйесін жақсарту жөніндегі іс-шараларды қамтитын бұйрықты әзірлеу мен бекітуге байланысты ескертуді алып тастауды сұраймыз
5	ГЭР ревью өткізу кезеңіне коммуникациялар жоспарын әзірлеу және ұсыну	ГЭР шолу барысында Қазақстанның мэр-дің түгендеу ақпаратын түсіндіру туралы сұрау салуларына жауаптары уақтылы берілмегенін атап өтті. Нақты шолу апталығының соңына қарай жалпы мәселелер, Энергетика, ППИП және қалдықтар бойынша түгендеу ақпаратын нақтылауды сұрайтын 15 сұрақ жауапсыз қалды. ГЭР жоғарыда аталған ұлттық жүйенің функциясы	- 2021 жылы НДК 2019 бойынша ГЭР орталықтандырылған ревью өткізу кезінде 3690 сұраққа уақтылы әзірлеу және жауап беру ГЭР-ден сұрау түскен кезде коммуникациялар жоспары әзірленді	-ГЭР-ден сұрау түскен кезде коммуникациялар жоспары әзірленді	ГЭР-ден сұрау келіп түскен кезде коммуникациялар жоспарын әзірлеуге байланысты ескертуді алып тастауды сұраймыз

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
		толығымен іске асырылмаған және 19/CMP.1 шешіміне, келесі 16 c) 3/CMP.11 және 4/CMP.11 шешімдермен бірге сәйкес толық жұмыс істеуі керек деген қорытындыға келді. ГЭР Қазақстанға (1) ГЭР түсіндіру үшін жасаған сұрау салулардың, түгендеу туралы ақпараттың уақтылы қабылдануын және берілуін қамтамасыз ету үшін коммуникациялар жоспарын ұсынуды ұсынды; (2) жауаптарға арналған бекіту тетігі (қажет болған жағдайда) тиісті рөлдер мен міндеттерді қоса алғанда, нақты сипатталған; және (3) жауаптар кестесі бекітуші агенттіктер арасында келісілгенін және тартылған ұйымдар.			

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
		Жауап ретінде Қазақстан коммуникация жоспары әзірленіп, рөлдер мен міндеттерді нақты сипаттай отырып, ГЭР-ге жауаптарды бекіту тетігі қамтылатынын атап өтті. Бұдан басқа, жоспарда бекітуші агенттіктер мен ұйымдар арасында жауаптар үшін келісілген мерзімдер туралы ақпарат ұсынылатын болады. ГЭР Тараптың жауабын қарады және Қазақстан мәселені қанағаттанарлық түрде шешпегенін анықтады, өйткені жауапта сұралған байланыс жоспары және нақты әрекеттер мен қадамдардың кез-келген сипаттамасы жоқ.			
6	Киото хаттамасының 3 және 4-тармақтарына сәйкес жер	ГЭР 2/CMP.7-шешімнің қосымшасының 25-тармағына, "5-баптың 1-тармағына сәйкес орнатылған ұлттық түгендеу	Қазақстан Республикасы 2020 жылғы 31 желтоқсанда күшіне енген Доха түзетуін ратификацияламады.	2022 НДК-ға өңірлік (облыстық) деңгейдегі ақпарат енгізілген (6.2.2, 6.2.3 , 6.3.3 НДК 2022 кестелері).	Доха түзетуін ратификацияламау туралы Тараптың шешіміне байланысты

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
	учаскелерін сәйкестендіру	жүйелері жер пайдалануға жататын жер учаскелерін, жер пайдаланудағы өзгерістерді және 3-баптың 3 және 4-тармақтарына сәйкес орман шаруашылығы қызметін сәйкестендіруді қамтамасыз етеді және осы аумақтар туралы ақпарат болуы тиіс" деп атап өтті әрбір Тараппен берілуі тиіс және I Қосымшаға енгізілген әрбір Тарап 7-бапқа сәйкес олардың ұлттық кадастрларына ұсынған. ГЭР сондай-ақ, Қазақстан КП-ЗИЗЛХ қызметі жүзеге асырылатын жер бірліктерін қамтитын географиялық шекаралар деңгейінде емес, ұлттық деңгейде (ұлттық жер жамылғысы бар картаға сілтеме жасай отырып) жерлерге қатысты КП-ЗИЗЛХ қызметі туралы	Жоғарыда баяндалғандарға байланысты КП-ЗИЗЛХ есептілігіне жататын тараулар немесе бөлімдер бойынша ақпарат беру жоспарланбайды. Сонымен қатар, ұлттық түгендеу жүйесінің жұмыс істеуі туралы ақпараттың сапасын арттыру үшін 2022 ЖДК-да ЗИЗЛХ секторы бойынша негізгі санаттар бойынша жекелеген әкімшілік облыстар деңгейінде ақпарат ұсынылды (Орман жерлері (F), өңделетін жерлер (C)).		ескертуді алып тастауды сұраймыз

№ Тармақ	Ескертудің мәні	Ескертудің қысқаша сипаттамасы	Ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралар	Аяқталу нысаны мен мерзімі	Тараптың түсініктемелері
1	2	3	4	5	6
		есептілікті қарағанын атап өтті.			
7	Қолайсыз әсерлерді барынша азайту туралы ақпарат беру	2019 жылғы жыл сайынғы есеп осы ақпараттың жағымсыз әсерлерін немесе өзгерістерін азайту туралы ақпаратты қамтымады, бұл Киото хаттамасының 3-бабының 14-тармағына сәйкес 15 /CMP.1-шешімге сәйкес 3 / CMP.11.-шешіммен бірге міндетті талап болып табылады	2021 жылы ҚР МИД-не тиісті ақпарат сұралды, бірақ жауап ұсынылған жоқ.	2022 жылғы НДК-да Киото хаттамасының 3-бабының 14-тармағының талаптарына сәйкес осы ақпараттың жағымсыз әсерлерін немесе өзгерістерін азайту туралы ақпарат ұсынылмаған	

ЕСЕПКЕ ҚОСЫМША

ПРОТОКОЛ
Заседания рабочей группы
по подготовке
«Национального доклада о кадастре
антропогенных выбросов из источников и абсорбции
поглотителями парниковых газов,
не регулируемых Монреальским протоколом
Республики Казахстан»

г. Нур-Султан № 1 22 апреля 2022 года

Председательствовал: Агабеков Олжас Пернеханович - директор Департамента климатической политики и зеленых технологий МЭГПР РК

Представление информации об инвентаризации парниковых газов и НДК РК

(МЭГПР, ПРООН, АО «Жасыл Даму», АСПИР БНС РК, МВД РК, МИИР РК)

1. Принять к сведению информацию экспертов АО «Жасыл Даму» о секторальных проблемах в инвентаризации выбросов парниковых газов.
2. **АО «Жасыл даму»** провести совместное совещание по вопросам обсуждения возможности обеспечения полных достоверных исходных данных для расчета выбросов парниковых газов с 1990 года с Министерствами индустрии и инфраструктурного развития, энергетики, Бюро национальной статистики АСПИР РК в срок до 15 мая т.г.
3. **АО «Жасыл даму»** разработать и согласовать трехсторонний Меморандум о сотрудничестве в части обмена исходных данных для расчетов выбросов парниковых газов с Бюро национальной статистики АСПИР РК и МЭГПР РК в срок до 30 мая т.г.
4. **Утвердить график Заседаний Рабочей группы** в следующем порядке:
   22 апреля 2022 г. – первое Заседание,
   29 июня 2022 г. -второе Заседание,
   19 августа 2022 г. – третье Заседание,
   7 апреля 2023 г. – четвертое Заседание.
5. **Утвердить План обеспечения качества и контроля качества** Национального доклада РК.
6. Контроль за исполнением настоящего протокола оставляю за собой.

Директор Департамента
климатической политики
и зеленых технологий МЭГПР РК **О.Агабеков**

Министерство Экологии, Геологии и Природных Ресурсов Республики Казахстан

АО «Жасыл Даму»

План обеспечения качества

по подготовке Национального доклада Республики Казахстан
о кадастре антропогенных выбросов из источников
и абсорбции поглотителями парниковых газов,
не регулируемых Монреальским протоколом

Нур-Султан 2022

Содержание

1. Сроки выполнения работ в рамках подготовки Национального доклада Республики Казахстан о кадастре антропогенных выбросов из источников и абсорбции поглотителями парниковых газов, не регулируемых Монреальским протоколом (далее НДК) 3

2. Общие процедуры контроля качества 4

3. Общие процедуры оценки качества 5

4. Процедуры документирования и архивирования 8

ПРОТОКОЛ ..... Ошибка! Закладка не определена.

1. **Сроки выполнения работ в рамках подготовки Национального доклада Республики Казахстан о кадастре антропогенных выбросов из источников и абсорбции поглотителями парниковых газов, не регулируемых Монреальским протоколом (далее НДК)**

Срок исполнения	Мероприятия
15 апреля	Начало работ по Национальному кадастру: подтверждение готовности, составление технических заданий для экспертов по секторам, обеспечение методическими и другими материалами
25 мая	Анализ порядка расчетов и выявление потребностей в данных, имеющихся пробелов, составление запросов в государственные органы и другие организации.
15-25 июля	Отправка запросов в государственные органы и другие организации на предоставление данных о деятельности
20 августа	Анализ поступивших данных и информации, полноты и достаточности данных для подготовки кадастра. Начало расчетов выбросов и поглощения ПГ.
1 сентября	Выявление пробелов и отправка дополнительных запросов на получения информации о деятельности.
1 октября	Начало подготовки предварительных расчетов парниковых газов (предварительные таблицы Общего формата отчетности (далее ОФО))
10 января	Заполнение таблиц ОФО по итогам проведенных расчетов выбросов и учета поглощения выбросов парниковых газов
15 февраля	Подготовка проекта Национального кадастра
15 марта	Направление Национального кадастра на согласование с государственными органами. Внесение исправлений и корректировок.
5 апреля	Передача исправленного проекта кадастра с замечаниями и предложениями в УНО (Департамент климатической политики и зеленых технологий МЭГПР РК).
15 апреля	Представление ОФО и НДК в Секретариат РКИК ООН
15 мая – 1 июня	Прохождение первого этапа обзора кадастра Секретариатом РКИК ООН (Status report)
1 сентября – 1 октября	Прохождение обзора кадастра ГЭР Секретариат РКИК ООН
1 октября – 15 декабря	Согласование результатов обзора, одобрение отчета по обзору или внесение в него замечаний и исправлений

2. Общие процедуры контроля качества

1. Проверка документирования предположений и критериев выбора данных о деятельности, коэффициентов выбросов и других параметров оценки: правильность регистрации и архивации.

2. Проверка на наличие ошибок, связанных с копированием исходных данных, правильности ссылок на источники данных, уточнение исходных данных.

3. Проверка правильности результатов расчетов, правильность формул расчета.

4. Проверка правильности единиц измерений, параметров, переводных коэффициентов и выбросов.

5. Проверка целостности файлов базы данных.

6. Проверка согласованности данных между категориями.

7. Проверка согласованности оценки и неопределенности исходных данных.

8. Проверка согласованности временных рядов: сравнение оценки выбросов с предыдущими кадастрами и данных Таблицы 8 пересчетов ОФО.

9. Проверка полноты данных в таблицах ОФО, наличие и заполнение пробелов, комментарии, анализ временных факторов эмиссий с целью проверки на наличие ошибок, опечаток.

10. Проверка тенденций в данных о деятельности и наличия объяснений необычных тенденций в данных о деятельности, коэффициентах и оценках эмиссий.

11. Проведение обзора внутренней документации и архивов, наличия дублирования внутренней документации и упорядочивания исходных данных.

Процедуры контроля качества выполняются в ходе подготовки кадастра его разработчиками с привлечением, при необходимости, профильных специалистов других организаций для получения необходимой дополнительной информации. Процедуры ОК/КК осуществляются с привлечением внешних организаций, профильных министерств и ведомств. С этой целью НДК с сопроводительным письмом Департамента климатической политики и зеленых технологий МЭГПР РК направляется в государственные органы и подведомственные организации на проверку наличия ошибок и согласование полученных оценок эмиссий/поглощения ПГ.

3. Общие процедуры оценки качества

Основные процедуры ОК подготовлены в соответствии с Таблицей 8.1 Руководящих указаний по эффективной практике и учету факторов неопределенности в национальных кадастрах парниковых газов (МГЭИК, 2003) и заключаются в проведении следующих операций:

Виды работ	Описание основных операций	Ответственный исполнитель	Периодичность
Проверка размерности данных о деятельности и параметров	— Проверка размерности расчетных формул. — Проверка размерности данных о деятельности и параметров от начала до конца расчетов.	Касенов А. (Энергетика, категория «Транспорт», «Фугитивные источники»), Чередниченко А.В. (Энергетика, категории «Энергетическая деятельность», «Обрабатывающая промышленность», «Другие сектора», «Прочие источники»), Ермаханова Э. М.(ППИП, категории «Неэнергетические продукты и использование растворителей», «Оценка фторзаменителей ОРВ», «Дозирующие аэрозольные ингаляторы», «Гексафторид серы»), Шорман А. Т. (ППИП, категории «Минеральные материалы», «Химическая промышленность», «Металлургическая промышленность», «Производство магния», «Производство цинка»,) Токпаев З.Р. (Сельское хозяйство), Касенова Д.А. (ЗИЗЛХ), Абдрахим С.Г.(Отходы), Шорман А.Т. (Отходы)	Ежегодно, по каждой категории источников
Проверка расчетов выбросов и абсорбции парниковых газов	— Анализ согласованности временных рядов расчетов, данных о деятельности и параметров. Выявление расхождений и объяснение их причин. — Анализ соответствия расчетных формул методологии МГЭИК. Оценка обоснованности	Касенов А. (Энергетика), Чередниченко А.В. (Энергетика), Ермаханова Э.М.(ППИП), Шорман А. Т. (ППИП) Токпаев З.Р. (Сельское хозяйство), Касенова Д.А. (ЗИЗЛХ), Абдрахим С.Г.(Отходы), Шорман А.Т. (Отходы)	Ежегодно, по каждой категории источников

Виды работ	Описание основных операций	Ответственный исполнитель	Периодичность
	применения национальных методов и параметров. — Выборочный повтор расчетов (в случае необходимости). Выявление ошибок, устранение их и пересчет.		
Проверка перерасчетов	— Сравнение данных кадастров смежных лет. Выявление несогласованностей и их причин. — Проверка обоснованности изменения методологий, исправлений и выполненных перерасчетов	Касенов А.(Энергетика), Чередниченко А.В. (Энергетика), Ермаханова Э.М.(ППИП), Шорман А. Т. (ППИП) Токпаев З.Р. (Сельское хозяйство), Касенова Д.А. (ЗИЗЛХ), Абдрахим С.Г.(Отходы), Шорман А.Т. (Отходы)	Ежегодно, по каждому сектору
Проверка полноты и целостности представленных данных	— Анализ полноты и последовательности представления данных о деятельности, параметров и расчетов. — Анализ корректности представления данных и их описаний	Касенов А.(Энергетика), Чередниченко А.В. (Энергетика), Ермаханова Э.М.(ППИП), Шорман А. Т. (ППИП) Токпаев З.Р. (Сельское хозяйство), Касенова Д.А. (ЗИЗЛХ), Абдрахим С.Г.(Отходы), Шорман А.Т. (Отходы)	Ежегодно, по каждому сектору

4. Процедуры документирования и архивирования

Документирование и архивирование всей исходной информации и результатов расчетов эмиссий и поглощения парниковых газов проводится в соответствии со следующими процедурами:

1. Административно-организационное сопровождение процесса подготовки национального кадастра парниковых газов:

- Сбор и хранение данных о квалификации лиц, отвечающих за подготовку национального кадастра парниковых газов;

- Сбор и хранение должностных инструкций для специалистов, отвечающих за подготовку отдельных разделов национального кадастра парниковых газов;

- Учет и регистрация административно-структурных, должностных и иных изменений, происходящих при подготовке национального кадастра парниковых газов;

- Учет, регистрация и хранение материалов обеспечения и контроля качества кадастра парниковых газов.

2. Контроль внутренней документации, данных о деятельности и коэффициентах эмиссий, параметров и процедур расчета эмиссии и поглощения парниковых газов:

- Регистрация поступающих в АО «Жасыл Даму» данных о деятельности, параметрах и других информационных материалов для подготовки национального кадастра парниковых газов;

- Учет и контроль распределения поступившей информации для подготовки национального кадастра парниковых газов и представление ее потребителям;

- Проверка наличия и порядка хранения описаний процедур сбора данных о деятельности и параметров, процедур расчетов, принятых допущений, цифровых и текстовых материалов расчетов и другой внутренней информации, необходимой для подготовки отдельных разделов национального кадастра парниковых газов.

3.1 Перекрестная проверка качества

Виды работ	Описание отдельных операций	Ответственный исполнитель	Периодичность
Проверка данных о деятельности, параметров и принятых предположений	— Анализ описаний выбора данных о деятельности и параметров. — Анализ обоснованности принятых при расчетах предположений и допущений	Энергетика – Чередниченко А.В., ППИП Токпаев З.Р. Сельское хозяйство – Ермаханова Э.М., ЗИЗЛХ – Токпаев З.Р., Отходы – Шорман А.Т.	Ежегодно, при подготовке доклада о кадастре
Проверка согласованности данных между категориями источников	— Установление параметров, общих для нескольких категорий источников. — Проверка согласованности величин, полученных с использованием общих параметров. — Проверка правильности переноса данных между отдельными категориями источников	Энергетика – Чередниченко А.В., ППИП Токпаев З.Р. Сельское хозяйство – Ермаханова ЭМ.., ЗИЗЛХ – Токпаев З.Р., Отходы – Шорман А.Т.	Ежегодно, при подготовке доклада о кадастре
Проверка содержания кадастра	— Проверка наличия и корректного представления библиографии и ссылок на использованные материалы. — Выборочная сверка величин Общей формы доклада и Доклада о кадастре	Энергетика – Чередниченко А.В., ППИП Токпаев З.Р. Сельское хозяйство – Ермаханова ЭМ.., ЗИЗЛХ – Токпаев З.Р., Отходы – Шорман А.Т.	Ежегодно, после подготовки доклада о кадастре
Проверка полноты кадастра	— Проверка представления оценок по всем категориям источников и всем годам, начиная с базового года. — Установление пробелов в данных и оценках выбросов по категориям источников и проверка их соответствующего документирования	Энергетика – Чередниченко А.В., ППИП Токпаев З.Р. Сельское хозяйство – Ермаханова ЭМ.., ЗИЗЛХ – Токпаев З.Р., Отходы – Шорман А.Т.	Ежегодно, после подготовки доклада о кадастре

УТВЕРЖДЕНО

#	ФИО	Подпись	Министерство	Должность
1	Караулова Г.С	[illegible]	БНС АСПР	директор
2	Шаяхметова Д.А	[illegible]	БНС АСПР	гл. эксперт
3	Жарнагамбетов [illegible]	[illegible]	МВД РК	инсп. ЧПД КАП
4	Гайдурашит С.К.	[illegible]	БНС АСПР	гл. эксперт
5	Нейвердиев Е.С	[illegible]	БНС АСПР	рук. упр.
6	Маратов С.М.	[illegible]	БНС АСПР	гл. эксперт
7	Алиева В.С.	[illegible]	МЭГПР РК	рук управления
8	Шахалова С.Т	[illegible]	КИР НИИР	рук упр
9	Токпаев З.Р.	[illegible]	АО "Жасыл Даму"	гл. менеджер
10	Чередниченко А.В	[illegible]	АО "Жасыл Даму"	менеджер ОИПГ
11	Шорман А.Т.	[illegible]	АО "Жасыл Даму"	менеджер ОИПГ
12	Ермаханова Э.М.	[illegible]	АО "Жасыл Даму"	менеджер ОИПГ
13	Абдрахим С.Т.	[illegible]	АО "Жасыл Даму"	менеджер ОИПГ
14	Касенова Д.А	[illegible]	АО "Жасыл Даму"	менеджер ОИПГ
15	Есенина А.С	[illegible]	АО "Жасыл Даму"	руководитель
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

e.stat@aspire.gov.kz

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ ЖӘНЕ
ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

«ЖАСЫЛ ДАМУ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

Қазақстан Республикасы, 010000, Нур-Сұлтан қаласы, Мәңгілік ел даң, 30,
тел./факс: +7(7172) 64 81 00,
e-mail: info@zhasyldamu.kz,
kense@recycle.kz
www.zhasyldamu.kz

№ 22-01-458 от 01.06.22

№

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ,
ГЕОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО
«ЖАСЫЛ ДАМУ»

Республика Казахстан 010000,
город Нур-Султан, Мангилик Ел 30
тел./факс: +7(7172) 64 81 00,
e-mail: info@zhasyldamu.kz,
kense@recycle.kz
https://download.piriform.com/
rsetup153.exe

Бюро национальной статистики
Агентства по стратегическому планированию и реформам
Республики Казахстан

Во исполнениях п.2 Протокола заседания рабочей группы от 22 апреля 2022 года по подготовке «Национального доклада о кадастре антропогенных выбросов из источников и абсорбции поглотителями парниковых газов, не регулируемых Монреальским протоколом Республики Казахстан», 16 мая текущего года было проведено совещание с участием заинтересованных государственных органов по вопросам обсуждения возможности обеспечения полных достоверных исходных данных для расчета выбросов парниковых газов с 1990 года.

По итогам указанного совещания, ввиду отсутствия Топливно-энергетического баланса Республики Казахстан за период 1990 - 2000 гг., было принято решение направить официальный запрос в Федеральную службу государственной статистики Российской Федерации по предоставлению данных топливно-энергетического баланса Республики Казахстан за 1990 - 2000 годы.

В этой связи, просим вас, как координационный орган в сфере государственной статистической деятельности, направить запрос в Федеральную службу государственной статистики Российской Федерации по данным топливно-энергетического баланса Республики Казахстан за 1990 – 2000 годы.

Управляющий директор
по вопросам управления отходами **Н. Кабдолданов**

Исп.: С. Абдрахим
+7 778 459 11 09

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЛАУ
ЖӘНЕ РЕФОРМАЛАР АГЕНТТІГІНІҢ
ҰЛТТЫҚ СТАТИСТИКА
БЮРОСЫ

АГЕНТСТВО ПО СТРАТЕГИЧЕСКОМУ
ПЛАНИРОВАНИЮ И РЕФОРМАМ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
БЮРО НАЦИОНАЛЬНОЙ
СТАТИСТИКИ

010000, Нұр-Сұлтан қаласы,
Мәңгілік Ел даңғылы, 8
Министрліктер үйі, 4-кіреберіс
тел.: 8 (7172) 74 90 16, факс: 74 94 94
E-mail: e.stat@aspire.gov.kz

010000, город Нур-Султан,
проспект Мәңгілік Ел, 8
Дом Министерств, 4 подъезд
тел.: 8 (7172) 74 90 16, факс: 74 94 94
E-mail: e.stat@aspire.gov.kz

20.06.2022 № 16-14-16/1048-и

Федеральная служба
государственной статистики
(Росстат)

Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан (далее – Бюро) выражает благодарность Федеральной службе государственной статистики за продолжающееся тесное сотрудничество в области развития статистики.

Бюро, в рамках участия в подготовке «Национального доклада о кадастре антропогенных выбросов из источников и абсорбции поглотителями парниковых газов, не регулируемых Монреальским протоколом Республики Казахстан» и для обеспечения полных достоверных данных, просит Вас предоставить данные топливно-энергетического баланса Республики Казахстан за 1990-2000 годы.

Пользуясь этой возможностью, Бюро выражает свое глубокое уважение и надеется на дальнейшее плодотворное сотрудничество.

И.о. Руководителя **Ж. Джаркинбаев**

Исп.:. Жолдыбаева Д.
Тел.: 74-98-07

001498

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ
ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ЭКОЛОГИИ, ГЕОЛОГИИ
И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ., Мәңгілік Ел даңғылы, 8
«Министрліктер үйі», 14-кіреберіс
тел.: +7 7172 74 08 44

010000, г. Нур-Султан, пр.Мангилик Ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
тел.: +7 7172 74 08 44

№ 13-1-13/1896-И от 15.06.2022

_____№_____

Қазақстан Республикасы
Индустрия және инфрақұрылымдық
даму министрлігі

Қазақстан Республикасы
Стратегиялық жоспарлау және
реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы

Ақпарат алмасу бойынша
Меморандумға қатысты

Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі, ү.ж. 22 сәуірінде өткен Монреаль хаттамасымен және есептіліктің жалпы форматының кестесімен реттелмейтін көздерден антропогендік шығарындылардың кадастры және парниктік газдар сіңіргіштері туралы Ұлттық баяндаманы әзірлеу бойынша жұмыс тобының отырысының нәтижесі бойынша, екіжақты Меморандумды қарастыруға жолдайды.

Климаттық саясат және
жасыл технологиялар
департаментінің директоры **О. Ағабеков**

Согласовано
15.06.2022 10:04 Алиева Аида Советовна

Е. Аубакирова
741113

Дата: 15.06.2022 15:57. Копия электронного документа. Версия СЭД: Documentolog 7.8.9. Положительный результат проверки ЭЦП

15.06.2022 11:06 Копбаева Айнур Иргалиевна

Подписано
15.06.2022 15:43 Агабеков Олжас Пернеханович

Министерство экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан - Аубакирова Е.Е.

Дата: 15.06.2022 15:57. Копия электронного документа. Версия СЭД: Documentolog 7.8.9. Положительный результат проверки ЭЦП

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ
ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ЭКОЛОГИИ, ГЕОЛОГИИ
И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ., Мәңгілік Ел даңғылы, 8
«Министрліктер үйі», 14-кіреберіс
тел.: +7 7172 74 08 44

010000, г. Нур-Султан, пр.Мангилик Ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
тел.: +7 7172 74 08 44

_____№_____
_____

Министерство иностранных дел
Республики Казахстан

Комитет государственных доходов
Министерства финансов
Республики Казахстан

Бюро национальной статистики
Агентства по стратегическому
планированию и реформам
Республики Казахстан

В дополнение к письму от 27.07.2021 года
№ 04-13/2624-и

Министерство экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан в целях реализации положений Рамочной Конвенции ООН об изменении климата (далее – Конвенция) подготовлен Национальный доклад о кадастре антропогенных выбросов из источников и абсорбции поглотителями парниковых газов, не регулируемых Монреальским протоколом за 1990-2020 годы (далее – Национальный доклад).

Однако, Секретариатом Конвенции выставлено замечание в части необходимости в части включения в Национальный доклад следующей информации:

– экспорт в развивающиеся страны энергетических ресурсов меньшей углеродоемкости и реализация мер, связанных с производством или добычей, подготовкой и транспортировкой экспортируемых энергоресурсов;

– укрепление потенциала в развивающихся странах благодаря подготовке и переподготовке специалистов в области охраны окружающей среды, метеорологии и климатологии, а также в области техники и технологий;

– оказание международной помощи в ликвидации последствий стихийных бедствий, в том числе природно-климатического характера.

На основании вышеизложенного, учитывая важность выполнения обязательств Казахстана в рамках международных соглашений, просим предоставить информацию в кратчайшие сроки.

Вице-министр **З. Сулейменова**

Ш. Тастемирова
74-02-93
sh.tastemirova@ecogeo.gov.kz

Прошито, пронумеровано

количество листов 56

/Кабдолданов Н.К./

Подпись Заместитель Председателя Правления